

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

Any IV.—TARRAGONA, 18 Juny de 1916.—Núm. 142.

EDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Rambla de Sant Joan, 50, baixos
TELÉFON, 255

Els treballs se publiquen baix la
responsabilitat de llurs autors.
No's retornen els originals.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Trimestre 1'50 ptes.
Anuncis, a preus convencionals.

UNIÓ : NACIONALISTA : REPUBLICANA

Conferència pública

per

En Francisco Layret

Tema: República i Nacionalisme

AVUI, DIUMENGE, A LES QUATRE DE LA TARDA

MARGINAL

No anem a l'hora

JNDUBTABLEMENT, i baix tots conceptes, la terra hispànica està creada amb una manera tan diferent de les demés terres que mai per mai, encara que vulga esmenar-se, podrà arribar al assoliment de una perfecció i lo que es pitjor, no fa res que talment la porti al camí de aquesta sinó que, al revés, se'n aparta tot quant pod, despreciant-ne anc que siga un petit bri, com si se'n dongués de menys...

La cruenta hecatombe europea, millor dit, mundial ha fet trontollar a tot'hom, des de'ls grans als xics i en tots els ordes, menys a l'Espanya; aquesta continua en el mateix impassible estat de avans, sense que li haigi pogut servir de revifament com altres països, ni pendre tan sisquera, un petit esment; sens heure'n una profitosa lliçó.

Quantes i quantes nacions no s'haurien posat bé, economicament parlant, si s'haguessin trovat en el lloc especialíssim en que's trova la espanyola? Mes, aquí lo que interessa son altres assumptes essencialment espanyolistes, de intensa vida nacional que no poden ésser imitats per cap altra nació, per a aquestos sí; per a aquestos, totes les energies, des de les de'ls ministres, passant per totes les direccions generals seccionaries, a els mes infims de'ls «monos-sabios» d'aquets llocs de corrupció nacional. Tots respiren de la mateixa manera.

I ara, aneu-los-hi a parlar de un assumpte de tan grossa i veritable importancia com es el del avançament de una hora en l'horari. Diguèu-los-hi lo que significa i vos en faran mofa sinó vos tracten de foll, que serà lo mes facil. Feu-los-hi veurer la economia que s'obtidria amb aital reforma, que s'eleva a alguns mil'ions de pessetes anyals, i vos constatarin que no'n tenim necessitat.

Mes lo cert es que aquest canvi d'horari es potser la reforma que mes acceptació ha de teni; puix que no's pod buscar un medi mes factible per a aprofitar mes la llum solar i estalviar l'artificial, la que se ha de pagar a uns preus crescutíssims i que constitueixen un veritable arroneament del insdustrialisme i del comerç i de tot'hom en general.

Per que, doncs, no pren peu aquest millorament del qual tot'hom n'ha de sortir beneficiat? Per que no hem de fer lo mateix que han fet l'Anglaterra, l'Alemanya, la França, la Suecia, la Noruega, la Dinamarca i fins Portugal? El remei es ben sencill, copiar, imitar lo que han fet els altres, i res mes. Serà que ni copiar sabem? No ho creiem pas aixís, per que encara que tard, es lo que sabem fer millor: el copiar. Som uns eterns plagiaris, hem repetit moltes vegades, i ara que es hora de ser-ne, no'n som o no volem ésser-ne.

Vaigin, doncs, aquestes ratlles com a prec a la premsa en general per a que se'n fassi eco, de la necessitat de implantar aquesta reforma.

La vida, que's fa de cada dia mes insoporable, exigeix de que's procuri per tots els mitjans, que resulti mes facil son soporta-

La qüestió catalana

ENCARA no ha acabat el debat promogut al Congrés sobre la qüestió catalana. En el moment que escribim, ni en Maura, ni en Dato, ni en Lerroux, han intervingut en la discussió. El govern, per boca den Romanones, primer, i de l'Alcalà Zamora, després,—ja que les paraules del darrer han merescut l'aprobació de la majoria i del banc blau—sembla haver atenuat la seva intransigencia del primer dia. Ara ja podem dialogar a les Corts i s'ha d'estudiar el problema fonament. Però no es aquest aspecte de la qüestió lo que'ns interessa. El debat per a nosaltres, republicans i nacionalistes, ha tingut una grandíssima eficacia. Ens ha portat un desengany punyent, però'ns ha fet concebir una hermosíssima esperança.

En Rodès ha confirmat, sense donar-se'n vergonya, el pacte oprobiós de la Castellana. En les darreres eleccions generals, els qui portaren el nom de nacionalistes republicans, ajudats pels radicals, s'intel·ligenciaren amb el govern, representant de la monarquia i del centralisme i herèu directe d'aquell altre que implantà la llei de Jurisdiccions. Corominas, Carner, Salvatella, els homes més prestigiosos del nacionalisme republicà, caigueren en la més gran de les baixeses. El pacte de Lerroux amb els governs de la Monarquia, quantes vegades havia sigut retret contra'ls radicals per l'orgue de l'esquerra catalana *El Poble Català*? ¿I quantes vegades, malgrat la més o menos declarada significació monàrquica de la Lliga Regionalista, el mateix diari l'havia combatuda per les seves contínues concomitancies amb els govors conservadors den Maura i en Dato?

Declarem de bon grat que aquests homes no portaven ni podien ostentar la representació dels ideals de llibertat que tenen fondíssims arrels en la conciencia catalana. Anaren a un pacte, a una coalició o a una intel·ligencia amb el govern, sols, ben sols, sense portar darrera seu ni un republicà ni un nacionalista digne d'aquests noms. Els homes demòcrates tenen el deure de sotmetre'l seu pensament a les decisions de les assemblees sobiranes. D'elles havien prescindit ja'ls capitosts del partit d'U. F. N. R. quan s'intel·ligenciaren amb el partit radical en les eleccions generals de 1914. No'ls costà gens seguir ara la mateixa conducta antidemocràtica. Però així com al 1914, el pacte o conveni's feu públic, per a que tothom el jutgès, per a que la pro-

testa no quedés aturada, al 1916 s'ha callat i fins s'ha procurat ocultar l'oprobios conveni. I eren aquests mateixos homes els qui dos anys abans recabaven la seva independència i formaven minoria apart de la Conjunció Republicana-Socialista!

Caiguda la careta que'ls privava de presentar-se tal com són, amb les seves ambicions i'ls seus egoismes; arreconats a casa per sempre més a plorar les seves desllealtats i'ls seus fracassos, o sumats a les colles que han malgovernat a Espanya i oprimint a Catalunya, mai podran pagar el mal que han fet a la Patria i als ideals. Tinguem per ells, no obstant, un pietós oblit. Pensem que es encara a la Monarquia on se premia la traició, i que es cent vegades millor que fugin del nostres costat les conciencies blincadisses i les conviccions febles, que no pas que ens segueixin dirigint des dels llocs que inmerescudamen ocupaven. La causa de la Llibertat i de Catalunya es causa de sacrifici. Qui vulga guanyar honors i mercès per a satisfer la seva vanitat o l'afany de guanyar materials, deu deixar el nostre camp.

Afortunadament mentres cauen els uns, altres alcen ben enlaire la bandera dels nostres amors. Per primera vegada En Marcellí Domingo, en nom del Bloc Republicà Autonomista, ha parlat al Congrés. El jove diputat per Tortosa ha estat contundent. Ha plantejat el problema de Catalunya amb major amplitut que en Cambó. Ha proclamat les nostres ansies de lliberació individual i colectiva, que'ns fa cada dia més nacionalistes a l'ensem que més enamorats de l'humanisme que traspua en les reivindicacions de la democracia social. I Catalunya tota, eminenment lliberal, republicana, orgullosa del seu pensament i segura de la seva vitalitat, no ha pogut menos de sentir-se esperançada.

Trista hauria sigut sense això la situació de les forces esquerranes de Catalunya al Congrés. Perque, apart que les declaracions den Rodès no deixen pas cap dubte respecte al pacte que hem comentat i a l'ingrés dels pactistes més eminents a la Monarquia, l'actitut inesperada i incomprendible den Salas Antón ens hauria acabat d'avergonyar... Lloém, doncs, al diputat per Tortosa, encarnació del geni de la raça, portador del pensament català lliberalíssim. I ajudem-lo tots a organitzar les masses catalanes, infundint noves ilusions als desenganyats per tantes claudicacions com ha experimentat en poc temps el republicanisme de casa nostra.

ment, i es per xò que no s'ha de parar fins a arribar a la consecució de aquesta reforma.

Qui no deixarà de comprendre lo que representa l'estalvi de una hora de llum, en tots els ordes socials?

A comptar, doncs, i que cada ú miri lo que es pod estalviar amb l'avançament de una hora tan sols.

PÓL·LUX.

Les Conferències den Lloret

DIEM en el passat número que ara, al acabar les dos conferències que'l nostre amic i company En Pere Lloret donà sobre's l'«Actual moment polític a Catalunya» en la nostra «Unió Nacionalista Republicana» davant de una nombrosa i excullida concorrencia, fariem un resum de lo que tan bella i clarament exposà el conferenciant i avui ens en veiem privats de fer-ho en la extensió que's mereix, pel poc lloc de que disposem donada la diversitat de assumptes a tractar en les nostres modestes columnes.

D'aquí, doncs, que la ferem, de una manera escueta ficsant per endevant que'ns dol mol no fer ho tal com ho desitjariem; mes creiem que encara que si be no quedarà aquí del tot ben registrat, ja hi restarà en les penses dels oients.

En Lloret feu resaltar que de una manera clara i evidenment s'ha manifestat moltes vegades el fet de que no es possible a Catalunya passar per nacionalista, per catalanista, sense que hi vaigi acompanyat en aquest sentiment, una acció completament catalaníssima. Que precisament per aixó, per no haver-ho fet aixís, no solament la Lliga Regionalista sinó també la esquerra havien fallit, i es per que en les seves actuacions havien requerit el auxili, l'ajuda dels partits dinastics, pactant amb ells, sempre que les necessitats els hi eren menester, ja per a assolir la complerta dominació del Ajuntament de Barcelona, ja per obtindre una majoria en la Diputació barcelonina sempre, doncs, per a satisfer les seves ganes de governar, i per aixó, no s'hi miraren mai de efectuar els mes repugnants pactes amb la gent que en el dia de demà els hi havia de fallir, que no es res mes que lo que ha succeït amb ambdós partits, com els hi succeï també an el partit radical.

Que es lo que han sigut, doncs, totes aquestes tres fraccions? res mes que un partit localiste, barceloní, i es per xò que ha vingut la desfeta an el radical i al d'esquerra nacionalista, i com vindrà també ara amb la Lliga Regionalista, éssen-ne ja una prova ben palesa, el que'ls jaumins per un costat, els liberals per a una altra, els conservadors, els de la defensa social, etc., etc., han recavat la seva llibertat d'acció, separant-se de la Lliga per estar en pugna els seus ideals amb els que ara pregonen de una manera radicalíssima el partit regionalista.

El pensar nacionalista català, tal i com el sent el verdader fill de Catalunya i que la estima com a tal, xo es, l'autonomia i'l us oficial de la llengua natural, amb Parlament propi, totes aquestes idees, tot aquest desitj no's pod obtindre sense una acció completament lliberal i aquesta no es possible obtindre-la anant del braç amb els partits monàrquics, millor dit, anant rera del actual règimen i es per tant que'l camí a seguir no es altre que'l del nacionalisme republicà.

Acavà el nostre amic dient que en el seu pensar, no es possible obtindre un complert éxit en una obra d'acció política, sense que's veigi acompanyada dels elements obrers i que per tant, la feina a fer era el de una acció de atracció envers nosaltres, dels elements socialistes i que, en el seu entendre no veia cap mes altre agrupament capaç de fer aquesta feina de la reconstrucció de la verdadera esquerra catalana socialitzadora, que'l Bloc Autonomista Republicà.

En Lloret, rebé moltes i valioses encaixades de amics que li patentizaren la seva conformitat per lo que tan bellament exposà en les dugues nits que'ns ocupa.

En Marcel Navarro

HA mort En Marcel Navarro, el diputat provincial per Tortosa. Sotadament rebérem a la matinada del divendres la trista nova.

No feia gaires dies que havíem rebut carta d'ell. Fins a la Clínica on el portà'l desig i l'esperança de millorar la seva salut, éll se recordava dels seus deures i treballava afanyós pels humils. ¿Qui havia de pensar que l'havíem de perdre per sempre més?

Home de fondíssimes conviccions, enamorat dels ideals de llibertat, exquisit en el tracte, ferm i animós en la lluita, se guanyava arréu la simpatia dels qui tenien la sort de tractar-lo. El seu pas per la Diputació i molt especialment per la Comissió Provincial, deixarà record inesborrable. El seu esperit recte i el seu amor per la justícia's reflexaven a cada moment. I sabia mantenir-se seré i resolt tant si's tractava d'amics com d'enemics, que mai se deixava influir ni obeïa altres dictats que'ls de la conciencia.

Perdem no sols un dels millors correligionaris, sinó tot un caràcter. Malgrat la seva modestia extremada, s'havia conseguit portar-lo a la Diputació. I una vegada llençat a la brega, ben disposat estava a tots els sacrificis per a propagar i fer triomfar els nostres ideals. I el perdem en aquestes hores tristes pel republicanisme català, quan sovintegen les claudicacions i'ls que semblaven escullits deserten...

Descansi en pau el nostre noble amic i cregui la seva afligidíssima familia que compartim amb ella la pena per tan inesperada com irremeiable desgracia.

ANYORANÇA

Ha M. R. J.

Saber qu'ets lluny es contristant
i jo defallesc com en Tristan
oh, bella Isolda, ma adorada!
ja que ni'ls somnis, ni'l fort vi,
ni l'opi'm dó l'encant diví
de ta hermosura cobdiciada.

Ella es primaveral somris,
d'Orpheus cançó que porta encís,
raig qu'enllumena es sa mirada,
es ella *haschic* evocador
de poder màgic creador,
amor gai es ma dolça fada!

Ja no estaré pas més content,
ja no vull pas cantar somrient
ni'l cel hermós... l'or de la platja,
car aquélla que'm va rendí
es lo que'm manca a prop de mi...
...son bell perfil... sa hermosa imatge...!

WERTHER.

El discurs den Marcellí Domingo

DEVANT la impossibilitat de poguer reproduir el brillant discurs que sobre la qüestió catalana pronuncià el dissabte de l'altra setmana en el Congrés, l'eloqüent diputat republicà En Marcellí Domingo, creíem necessari quan menys, registrar en nostres columnes lo que en síntesis constituïren les afirmacions següents:

Que el problema de Catalunya es un problema d'esquerra.

Que la Lliga Regionalista no pod parlar en nom de Catalunya.

Que Catalunya no's preocupa tan sols de arancels i de negocis, sinó de la resolució dels grans problemes de la vida moderna, en el orde polític, social i religiós.

Que Catalunya no trovarà satisfacció an els seus drets mentre subsisteixi el actual régim.

Que el problema de Catalunya deu plantejar-se en el carré.

Qu'els diputats per Catalunya representen una opinió, un ideal, una voluntat, un poble; però els diputats de les altres regions sols representen el caciquisme, el soborn i el esperit de una monarquia decaient.

No cal dir que aquestes afirmacions aixecaren protestes, mes el ilustre diputat per Tortosa sapigué refusar els rumors insistint en els seus atacs al Régim i en sa defensa dels drets de Catalunya. En Marcellí ha exposat el problema català en el seu verdader i just sentit, amb un judici claríssim, amb una fidelitat absoluta, com problema de raó i d'emoció, com problema de Nacionalitat i de Llibertat, com plet que solament podria resoldre la República.

Profund en el concepte, sencill, claríssim i eloqüent en la exposició, el discurs den Marcellí Domingo té, ademés, tota la grandesa i la bellesa de la veritat.

Des de nostra «Unió Nacionalista Republicana» se li enviaren els següents telefonemes de felicitació:

«Rebeu sincera i entusiasta felicitació del Concell i socis Unió Nacionalista Republicana per vostre enèrgic i patriótic discurs.—President, Arana.»

«Nacionalistes republicans de Tarragona vos feliciten i encoratgen a seguir valenta campanya en favor Catalunya i Llibertat.—Lloret, Fàbregas, Pedrol, Estela, Masdeu, Potau, Montserrat, Carnicé, Riembau, Vendrell, Baradat, Curull, Serra, Rossell, Masalles, Coca, Olivella, Mas, Gilabert, Andreu, Ribas i Homedes.»

«Enhorabona. Sempre avant per Catalunya i per la República.—Pelegrí, Campmany, Esbert, Piñol, Altés, Vilella, Gil, Parés, Combalia, Solé, Boronat, Vazquez, Ventura, Nogués, Candela, Garreta, Vallés, Balart, Serrahima, Carbó i Lliteras.»

«Redacció RENOVACIO saluda efusivament verb aspiracions nacionalistes republicanes de Catalunya.»

VI Congrés de la Federació Socialista catalana

EL Congrés de la Federació Socialista de Catalunya, celebrat en la nostra ciutat els passats dies 11 i 12 d'aquest mes, revestí una grossa importancia, ja pel major nombre de delegats que hi assistiren com pels assumptes tractats per a la difusió dels principis socialistes a Catalunya, aixís com també per haver adoptat el Congrés, després de un detingut examen i de haver-hi prestat especial atenció, unes conclusions en les que's fica de una manera clara el pensar i'l sentir dels socialistes catalans davant l'actuació de la Lliga, que vol passar com a representant de Catalunya.

Heu's aquí la resolució que per unanimitat ha pres el VI Congrés de la Federació Socialista catalana:

Condemnar amb totes ses forces el règimen de oligarquia i caciquisme que domina en Espanya, perque, entre altres greus mals, desnaturalitza les relacions existents entre els diferents partits polítics i tendeix a establir un divorci fatal i irreductible entre'l poble i l'administració del Estat;

Reclamar la necessitat de concedir la mes amplia autonomia a totes les regions d'Espanya i de procedir immediatament a la descentralització progressiva de tots els serveis administratius, excepció feta dels que depenen dels departaments d'Estat, Guerra i Marina, quals serveis deurán, no obstant, ésser objecte de una reforma inspirada en principis democràtics;

Reclamar el lliure us de la llengua catalana en tots els actes de la vida pública i que s'imposi a totes les autoritats, funcionaris i agents del Estat, de la provincia i del municipi, sense excepció, el deure de parlar correctament la llengua o dialecte que se usi en les localitats, provincies o regions aon prestin els seus serveis, ja que son els funcionaris els qui

deuen servir al públic i no aquest (com succeeix en la pràctica), qui està obligat a posar-se a la disposició d'aquell;

Demandar que en les escoles elementals de Catalunya se comenci per ensenyar el castellà per medi del català, amb el fi d'evitar el absurd de que's fassi pronunciar i llegir a els nens paraules qual significat ignoren la majoria de les vegades;

I denunciar a la opinió pública la política egoista, perturbadora i reaccionaria de la Lliga, que, al defensar en detriment de la immensa majoria dels catalans els interessos i les insensates passions de una infima minoria, fereix sentiments respectabilissims i posa en perill la mútua, espontànea i cordial confiança que deu existir entre les diferents províncies d'Espanya.

Celebrém moltíssim que la Federació Socialista catalana hagi pres aquest acord que la coloca en un lloc respectable per la defensa en que fa del ideal nacionalista, noble aspiració de llibertat i autonomia, i que'ls demés socialistes madrilenys desgraciadament vituperen perquè'l desconeixen.

FLOR DE CARITAT

La floreta blanca
que amb tanta dolcesa,
donzella bufona,
me vens a portar,
serà un altre dia
gota de sang roja
que a un infantó feble
regenerarà

Però jo voldria
que'l teu altruisme
al que ara esclavitzes
bellesa i bondat,
més que a curar nafres,
que a minvar la tisis,
anés a evitar-ne
les causes del mal.

¿Per què no t'empenyes,
donzella bonica,
en matar els gèrmens
de flagell tan gran?
¿Pes què amb tes companyes
no declares guerra
als qu'exploten, cinics,
nostre còs humà?

Extirpar els virus
sempre es obra bona;
minvar ses efectes
es d'humanitat;
però es molt més pràctic
amb seny prevenirlos;
si evitem les causes
no tindrem el mal.

La floreta blanca
que amb tant goig m'entregues,
donzella agraciada
de tan dolç mirar,
si es una esperança,
si salva una vida,
del mal no n'arrenca
l'arrelum fatal.

L'habitació infecta,
el treball sens mida,
la herencia pahorosa,
l'aliment tarat;
l'ambició dels homes,
l'instint de la bestia,
tot porta metzines
a l'ambient social;

metzines qu'engendren
la terrible tisis,
i que tu, donzella
qu'ets flor de bondat,
pots matar quan vulguis
si aixís t'ho proposes,
amb precés o exigít-ho,
rient o cantant.

JOSEP ALEMANY I BORRÁS.

Maig, 1916.

De l' Ajuntament

LA sessió del 10 del corrent la va presidir l'Orovio i's va celebrar de primera convocatoria, aprofitant l'absència de l'arcalde.

Després de llegir l'acta i ésser aprovada, en Ventosa demanà la paraula per a pregar a la Presidencia que, avans del despatx del dia, es continués el debat que va quedar pendent a la sessió última respecte a la exposició del llum.

En Prat, en nom de la majoria, diu que ells no poden consentir amb lo que demana en Ventosa, perquè creu que aixó no es de tan interès com el despatx.

Ventosa insisteix en que aquest assumpte es de tanta importància com tot lo demés, doncs la demora d'aquest problema pot perjudicar els interesos generals de la ciutat i prega que passi a votació. Voten a favor de la majoria en Cavallé, Nin i Loperena i en contra en Ventosa, Vallvé, Montagut i Lliteras.

En el dictàmen de la comissió de Festes, s'entaula un debat que hi prenen part en Montagut, Ventosa, Nin, Oller i Lliteras, augmentant hasta 400 pessetes lo consignat per el concurs de bestia que's te que celebrar a Tarragona per Santa Tecla.

En Ventosa torna a demanar que l'Ajuntament ja que no ha consentit discutir la exposició, que acordi celebrar una sessió extraordinaria.

En Loperena demana que com que té interès en aquest debat, prega que aixís s'acordi.

Se suspén la sessió per cinc minuts per a posar-se d'acord, i queda acceptat celebrar-lo el vinent dijous, de segona convocatoria.

Després de l'orde del dia fan varis precés en Ventosa, Montagut i Lliteras, i l'Oller demana que l'Ajuntament acordi premiar al guardia urbano senyor Gallard per haver donat mort a un gos rabiós.

A les nou se acabà la sessió.

* * *

Per a "La Cruz"

La sessió a que's refereix la nota anterior ja va celebrar-se el dijous dia 15, mes no's va poguer-se acabar tota la discussió a causa de haver sigut molt moguda degut al fuetejament sofert per la majoria i'ls seus aliats els senyors Cavallé i Loperena per part dels regidors senyors Vallvé i Montagut.

En el pròxim número hi donarem una extensa informació demostrant que *La Cruz*, diari catòlic, per vergonya tarragonina demanava en la seva edició del divendres passat, que intervingués el Governador en la continuació de aquella sessió extraordinaria que's farà el diumenge a la tarda, o bé que la presidís a fi de acabar amb un espectacle lamentable per a Tarragona.

Lo dolorós i vergonyós es el que, senyora *Cruz*, hi hagi periódics titulats catòlics que callin davant del espectacle ignominiós del joc, ajudant al consentiment de les autoritat que no'l proibeixen; aixó es en lo que deuria ficar-se aquest portaveu del ordre i la moral a la seva faisó.

No tingui, *La Cruz*, el mes petit dubte de que hi intervingui el senyor Governador puix que te molts treballs de major importància que lo que fassi l'Ajuntament, ja que al fi i al cap no hi ha res vergonyós per a Tarragona més que el celebrar la sessió el diumenge a la tarda, no es aixó senyora *Cruz*?

El senyor Governador te tants treballs que encara no ha tingut temps en contestar-nos de com s'han invertit els diners recaudats en les cases aon se jugava il·licitament, o lo que es igual, qui's va embuxacar els diners que no constaven en aquella nota de lo *recaudado para fines benéficos*? I tampoc no s'ha enterat encara, que's torna a jugar?

No creu, *La Cruz*, que es més vergonyós el que ella no protesti d'aixó, i en canvi se ocupi de lo que puguin dir-se uns senyors regidors? Resti tranquila que la sang no arribarà al riu.

Es que tal volta aquest periódic pertaneix a

aquella premsa a que's referia el senyor Governador quan parlà en l'Ajuntament? Ja podia ser, ja, encara que sigui portaveu del catolicisme mal entés.

NOVES

En el debat sobre la qüestió catalana que s'ha desenrotllat al Congrés de Diputats hi tingué de haver des dels seus començos una nota indignant i vergonyosa sortida d'un català—si tal nom mereix—i representant de un districte de Catalunya: el senyor Salas Anton, dien una serie de grolleries contra l'idioma català. Des del districte aon l'elegiren, Sabadell, li han dirigit un gros nombre de protestes per la seva mala acció, tot i demanant-li la dimissió de la representació que no mereix.

A la llista interminable de telefonemes i lletres cursades, s'hi ha de anyadir-hi el següent expedit des de nostra ciutat:

«Salas Antón.—Congreso.—Madrid.—En nombre obreros admiradores Real Academia Lengua presidida insigne Maura felicitamos. Usted llegará.—Pérez, Rodríguez, Fernández, Bermúdez, Domínguez, López, Suárez, Gutiérrez, Sánchez y Giménez».

El Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria, de Sabadell ha organitzat pels dies 21 al 25 inclusius, del vinent mes de Juliol, una excursió a la illa de Mallorca.

Les persones que s'interessin per la mateixa poden demanar prospectes i condicions a l'entitat organitzadora, tenint en compte que'l terme per a inscripcions acaba el dia 6 de Juliol.

El passat divendres morí, després de pesada enfermetat, la senyora Na Francisca Vallés Vilella, mare del nostre amic particular en Josep Miracle. Rebi el nostre amic i ses germans, el testimoni del nostre mes sentit condol per la pèrdua irreparable que acaven de sofrir.

La esposa del nostre bon amic En Facundo Andreu ha deslliurat en complerta felicitat, un robust i hermós nen, continuant tan la mare com el recent nascut en bon estat.

En el «Coliseo Mundial» hi actúa des de'l dijous el Cav. A. Maieroní amb els seus treballs sensacionals, entre ells les il·lusions teatrals, el mon de les il·lusions, les aparicions i desaparicions de fantasmes en plena llum i el tan misteriós i admirat repertori de telepatia, la transmissió del pensament. Per a air i avui està anunciada la presentació de «El arca de Noé», número il·lusionista de gran efecte, amb cent animals vius en escena.

Tarragona : Imp. Llorens i Cabré : Fortuny, 4

ANTIGUA CERRALLERIA - de la -
Vda. de Baldomer Baró
Plaça del Rei, 7 i 10

Se construeixen tota classe de panys de seguretat, báscules, romanes, portes ondulades, i tot el ram de cerralleria artística, etc., baix la direcció den

PAURUIZ

Societat de socors mutuels
TARRAGONA I SA PROVINCIA
 dels cassos de malaltia, vellesa, invalidesa, viudetat i mort
 Inscripta en el Govern Civil i en la Comissaria general de Segurs, segons mana la Llei.
 Director facultatiu: **DR. RABADÁ**
 Per a més informes dirigir-se al domicili social:
 Rambla St. Joan, 90, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7

CLÍNICA I CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA
 Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts electroterapia i anàlisis micro químic d'orina i productes patològics.
 Sero-Reacció de Wassermann.— Aplicació del 606.
BAIX LA DIRECCIÓ DEL DR. RABADÁ
Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex-ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Melge de les Cases de Socors de Barcelona
 Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7. — Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit. — Per a'ls pobres, franca
 dilluns, dimecres i dissapte de 12 i mitja a 1 i mitja.
 Rambla de Sant Joan, 90, entressol. — TARRAGONA

PAPERERIA I EFECTES D'ESCRITORI
 DE
JOAN M. PIÑOL
 Unió, 1 — TARRAGONA — Telefon 181
 Gran assortit en llibres ratllats de totes menes i tamany: Escribantés : Plumes Stilogràfiques : Pesa-carries : Copiadors, etc : Gran novetat en pitja papers amb rellotje veritat : Postals de totes menes i albums per a les mateixes.
PREUS SUMAMENT BARATOS

FERRETERIA MALLOL
 Bateria de cuina :: Eines de totes classes :: Articles per a magatzems de vins i olis.
 Objectes per a regalos — — Articles per a Sports
 Sant Agustí, 9 i 11. — Tarragona

Sastreria Novitat
LLUIS MONTSERRAT
 PORTALET, 1
 PLASSA DE LA FONT, 51
 TARRAGONA

PERE SIMÓ ROMEU
ESPECIALISTA EN ENFERMETATS DE LA BOCA I DENTS
 Curació de la cariç dentaria i abturacions en plata, platino, marfil : Orificacions : Treball d'escola americana : Ponts, corones, pivots, dent espiga : Dents i dentadures de totes classes i preus : Cirurgia i tractament pràctic-modern per a la curació de les enfermetats de la boca i extraccions.
 CONSULTA tots els dies, de 9 del matí a les 4 de la tarda, menys els diumenges.
 RAMBLA SANT JOAN, 53, PRAL.
 TARRAGONA

AL DIA
 Rambla de Sant Joan, 40
 NOVITATS
 BISUTERIA
 PERFUMERIA
 BRODATS
 ROBA BLANCA FETA
 CORBATES
 GUANTS
 COLLS I PUNYS
 BANOS I STORS

HIMALAYA
 El rei dels licors estomacals
 FABRICANTS:
Fills de Joan Vilá Granada
 MARCA REGISTRADA
 Gran Diploma d'Honor en l'Exposició de Buenos Aires.
 Demaneu en els cafès i pasteleries
 Indicat per a casaments, batetjos i banquets

Continental
Stock
 Accessoris i peçes soltes per a **Bicicletes, Motocicletes i Automovils**
 Oils lubricants, betzines i bujies. Vulcanització i venda de Neumàtics i càmares per a tota classe de Autos — — —
 Despaix i Exposició: **MASDEU I C.**
 Unió, 32 : : Teléfon 156
 TARRAGONA

Casa Lliteras
 Recomana al públic sos acreditats Cafés
 Torrefacció diària
 Gran assortit de articles del ram de ultramarins.
 Garantia absoluta amb la qualitat dels seus gèneros.
 Servei a domicili
 MAJOR, 3
 TARRAGONA

Francisco
Potau
Calçat fet i a la mida
 Rambla S. Joan, 52
 TARRAGONA

COLMADO CENTRAL
 DE
FREDERIC MIRET
 Fruites fresques, embutits, fiambres, conserves, vins, xampany :: i tota classe de comestibles ::
 UNIO, 28 — TELEFON 245
 TARRAGONA

PERE LLORET
 CORREDOR REIAL DE COMERÇ
 Apodaca, 9
 Corbates i articles per a home
GILBERT GERMANS
 PREUS BARATOS

JOAN ESBERT
 FARMACÉUTIC
 UNIO, 22
FRANCISCO COCA
 Lo millor en comestibles
 RAMBLA DE CASTELAR, 24

MENJADORS DEL JARDÍ
 DE
FRANCISCO LÓPEZ
 AUGUST, 15, I COMTE DE RIUS, 16
TARRAGONA
 Se serveixen cuberts des de 1'50 pessetes en endavant i a la carta.
 Hospedatges per temporada a preus convencionals.
 : Habitacions amb llum elèctrica :

MOSTELLE
 (RAIMOST)
 Suc de raims sense alcohol
 The Grape Juice Co. L^d
 Londres i Tarragona
 El Vermouth més higiènic
 Un excelent refresc
 El millor aliment en les malalties i convalescència
 Se ven per tot arreu

Fàbrica de Braguers i de Aparatos Ortopèdics (TRENCA TS)
 Molts son els qui venen braguers, emprò molt pocs saben construir-ne. Costa colgar un braguer, però moltissim costa construirlo, doncs avans que colgarlo bé es quiri-se la de colocació.
 El BRAGUER-ARTICULAR-REGULADOR sistema MONTSERRAT es el mes pràctic i modern per a la retensió i curació de les hernies per cròniques i rebelde que siguin.
 Grans existencies de BRAGUERETS DE GOMA psr a la radical curació de les hernies de la infancia i tot la concernent a Cirurgia i Ortopedia.
ESPECIALITAT EN LA CONSTRUCCIÓ DE FAIXES VENTRALS
CASA MONTSERRAT - UNIO, 34 - TARRAGONA